

Bodem vol waardering!

Jaaroverzicht 2024

Rijkswaterstaat Water, Verkeer en Leefomgeving afdeling Bodem en Ondergrond (WVL-LOBO) streeft naar een duurzaam beheer en gebruik van het bodem- en ondergrond. En schakelt daarbij tussen beleid en uitvoering, levert instrumenten en vervult een kennisfunctie.

Wettelijke taken

LOBO voert 5 wettelijke taken uit in opdracht van en gefinancierd door de directoraten Milieu en Internationale zaken (DGM) en Ruimte en Water (DGRW) namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW).

Bodemkwaliteit, Kwalibo en Omgevingswet

LOBO brengt kennis in en adviseert bij vraagstukken over de toepassing van de regelgeving rond grondverzet, zoals bij de huidige bodemwet- en regelgeving in de Omgevingswet en in het implementatieprogramma Versterking bodemstelsel.

Bodem, grondwater en ondergrond

LOBO werkt continu aan het verkrijgen en ontwikkelen van kennis over bodem, grondwater en ondergrond ten behoeve van nieuwe programma's. LOBO draagt deze kennis actief uit en draagt hierdoor bij aan een duurzame instandhouding van de bodem, de ondergrond en specifiek de grondwatervoorraden in Nederland.

Kennis en voorlichting

LOBO ondersteunt en stimuleert de overdracht van kennis van het beleid bij de decentrale overheden en bij de vertegenwoordiging van het bedrijfsleven. Kennisoverdracht en voorlichting vindt plaats via websites, webinars, netwerkactiviteiten en via het accountmanagement. De website IPLO is een belangrijk middel en bron.

Klimaatadaptatie

LOBO zet haar kennis, het netwerk en haar expertise in voor een Klimaant- en bodemdalingbestendig Nederland met een vitale bodem als fundament. We werken samen met Ministeries en met andere overheden.

Ontplofbare oorlogsresten

Het Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten (Kenniscentrum OO) helpt gemeenten hun taak op het vlak van ontplofbare oorlogsresten te vervullen. Het Kenniscentrum OO heeft drie kerntaken: antwoord geven op vragen over het proces van opsporing, het aanbieden van een wegwijzer en het is verantwoordelijk voor de oprichting en uitvoering van een onderzoeksprogramma.

WAT HEBBEN WE BEREIKT?

Wettelijke taken (8,0 fte)

Bij de uitvoering van wettelijke taken ligt de aandacht op een zorgvuldige en professionele uitvoering van procedures. Hieronder is het aantal beschikkingen per wettelijke taak weergegeven. Door de wijziging van de Regeling Bodemkwaliteit eind 2024 nam het aantal aanvragen en verzoeken tot wijziging van erkenningen zeer fors toe.

Nieuw in 2024 was dat de rapportage van het toelatingsonderzoek moest worden meegestuurd bij de aanvraag voor een erkenning bodemkwaliteit voor productie van een bepaald type bouwstof.

De wettelijke taak gelijkwaardigheidsverklaring IBC is per 1 januari 2024 vervallen.

Actualisatie van de bodemtoets- en validatieservice (BoToVa) is aangepast aan de Omgevingswet en later opgeleverd dan gepland (1 juli 2024).

Een bijzondere verklaring is verleend voor koperzand vermengd met de drug chrytaal meth, die de ILT-100 in beslag nam in de haven van Rotterdam.

48

waarvan 47 verleend en 1 geannuleerd

Baggerspecieverklaringen

Het aantal is beduidend minder dan in 2023. Tegenwoordig wordt 3,9 miljoen euro vrijstelling verleend voor afvalstoffenbelasting voor te storten baggerspecie.

355

waarvan 310 verleend, 44 geweigerd en 1 ongegrond

Verklaringen niet-reinigbaarheid

Dat er slechts 1 bezwaarprocedure was, is een indicatie voor de duidelijkheid van de regelgeving en zorgvuldige uitvoering van de besluitvorming.

17.256

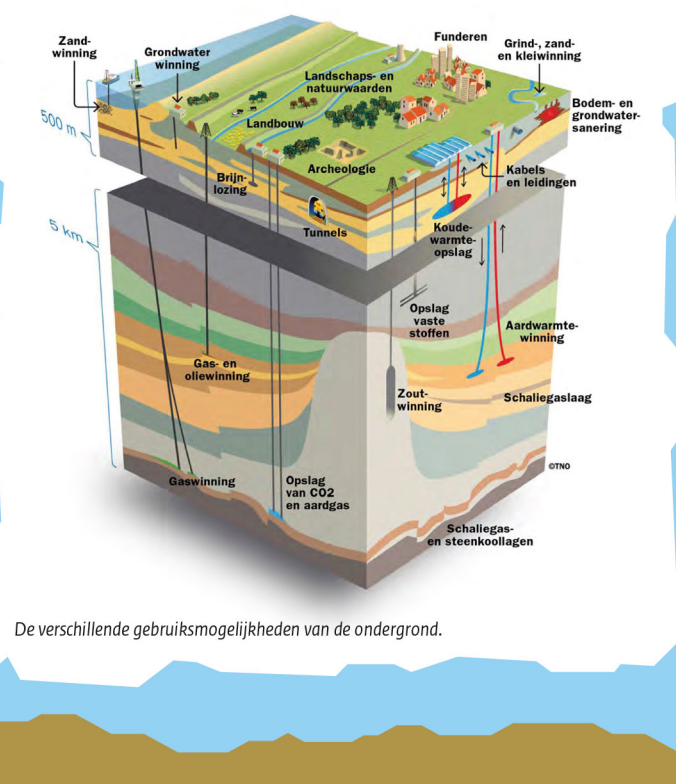
1162 aanvragen, waarvan 1005 verleend, 12 niet ontvankelijk en 90 geannuleerd

Erkenningen kwaliteitsborging

2024 was een zeer druk jaar. Het aantal toekenningen en mutaties op bestaande erkenningen was in 2024 enorm hoog, het drievoudige ten opzichte van 2023. Daarnaast is het aantal aanvragen dat in 2024 is behandeld verdubbeld (1162 stuks).

Bodemkwaliteit, Kwalibo en Omgevingswet (9,6 fte)

In het begin van 2024 bleek dat LOBO zich goed had voorbereid op de Omgevingswet. Het team Helpdesk IPLO was op sterkte en in staat om de vele vragen vlot te beantwoorden. De programma's en projecten die in 2023 zijn opgestart hebben met medewerking van LOBO een vervolg gekregen, waaronder het Programma Bodem en Ondergrond, Water- en Bodemsturend, het Project Herijking Bodemregelgeving en het Verbetertraject Diepe Plassen. Het Programma Versterking Bodemstelsel kwam in afronding.

De verschillende gebruiksmogelijkheden van de ondergrond.

Bodem, Ondergrond en Grondwater (4,4 fte)

Met een voorontwerp in 2024 is het programma met inzet van LOBO op gang gekomen. Doel van het programma is om samen te werken aan een vitale bodem, een efficiënt en duurzaam ingerichte ondergrond en beschikbaar hebben van voldoende en kwalitatief goed grondwater. Een vitale bodem is een bodem die zowel chemisch, fysisch als biologisch in balans is en de gewenste ecosysteemdiensten kan leveren. Het Programma biedt structuur voor samenwerking rond vraagstukken bij het gebruik van het bodemwatersysteem, passend bij het instrumentarium van de Omgevingswet.

Kennis en voorlichting (3,8 fte)

Wederom hebben de medewerkers van LOBO met volle ambitie de kennis van bodem en ondergrond verder ontwikkeld. Dit hebben we samen met onze netwerkpartners gedaan door middel van bijeenkomsten, het actueel houden van websites en met de inzet van onze accountmanagers richting decentrale overheden. De contacten met de vertegenwoordigers van koepels en branches en het bedrijfsleven zijn geïntensiveerd. Nu Bodem+ is gestopt vormt IPLO de belangrijke schakel. Ook het accountmanagement team stond gesteld voor de implementatie van de Omgevingswet op 1 januari 2024.

Accountmanagement en voorlichting

Het accountmanagement heeft als doel het bodembeleid en de wet- en regelgeving in Nederland te implementeren. Dit gebeurt door actieve verspreiding van beleid, wet- en regelgeving en het opvangen van signalen, ervaringen en behoeften uit de decentrale uitvoeringspraktijk. Hiervoor is Nederland verdeeld in zes regio's, elk met een accountmanager die een netwerk onderhoudt om de samenwerking met decentrale overheden, branche-organisaties en het bedrijfsleven te bevorderen.

Onderwijs en wetenschap

LOBO participeert in het onderwijs

GeoWeek
op expeditie met aardrijkskunde

KOBO

Samenwerking aan kennis

Deltares
TNO

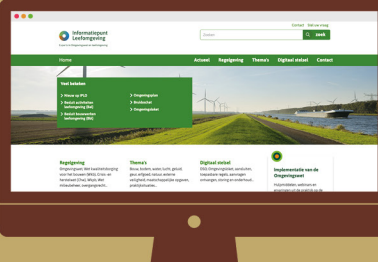
platform bodembeheer
symposium bodembreed
platform toezicht bodem
expertise bodem en ondergrond

Schakeldag

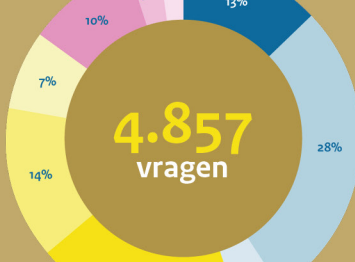

Vindbaarheid website

864.288 weergaven

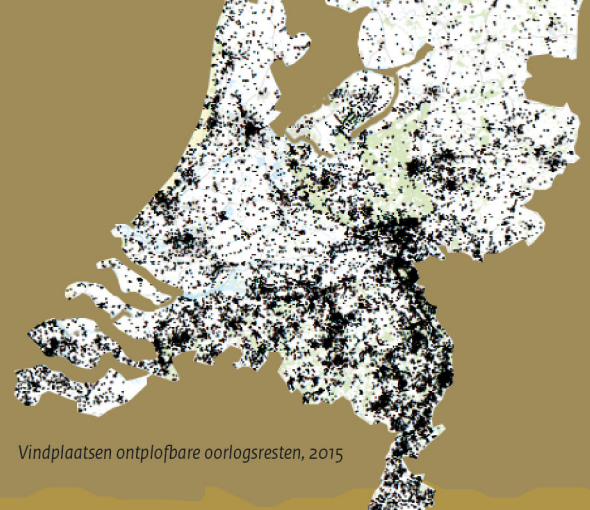
Vragen aan helpdesk IPLO

- OW - Bodembescherming
- OW - Graven en saneren
- OW - Grondwater en bodemenergie
- OW - Opslaan en toepassen grond
- Besluit bodemkwaliteit
- Beoordelingsrichtlijnen
- Wettelijke taken
- Informatiebeheer
- Overige

Kenniscentrum Ontplofbare Oorlogsresten (2,3 fte)

In 2024 zijn de belangrijkste producten van het onderzoeksprogramma opgeleverd. We hebben praktische handvatten voor de wegwijzer ontwikkeld en gepubliceerd. Kennisuitwisseling vindt plaats via de website en helpdesk. In 2024 heeft het team de status van 'zeer goed op orde' bereikt. Gemeenten vinden dat de website voldoet aan het kunnen vinden van de specialistische informatie over techniek, procedures, wet- en regelgeving en financiën. De onafhankelijke en verbindende rol wordt hoog gewaardeerd. Het beheer van het kenniscentrum wordt in 2025 overgedragen aan het Ministerie van BZK.

Vindplaatsen ontplofbare oorlogsresten, 2015

Klimaatadaptatie, Deltaprogramma's en Water- en Bodem Sturend (2,7 fte)

LOBO ondersteunt DGWB bij het opstellen van het Nationaal Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie en levert kennis voor het klimaatbestendig maken van het areaal van RWS. LOBO draagt actief bij aan de impulsregelingen Klimaatadaptatie en het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer. We verbinden beleid en praktijk, werken aan kennisontwikkeling en zetten expertise in om bodem een steviger fundament te geven in maatschappelijke opgaven als uitwerking van het beleid 'Water en Bodem Sturend'.

HOE DOEN WE HET?

37 fte

	2023	2024
Wettelijke taken	7,5	8,0
Bodemkwaliteit, Kwalibo en OW	8,9	9,6
Bodem, Grondwater en Ondergrond	3,4	4,4
Kennis en voorlichting	2,1	3,8
KOO	2,7	2,3
Klimaatadaptatie	2,7	2,7
Overig	7,7	6,2
Totaal	35	37

€2.386.000 budget

In mijn terugblik op 2024 constateer ik dat het een druk en geslaagd jaar was. We bleken goed voorbereid op de Omgevingswet. Het Informatiepunt Leefomgeving werd veel gebruikt, onze vraagbeantwoording werd gewaardeerd. Beleidsprogramma's zoals de Herijking bodemwet- en regelgeving, Water en bodem sturend, Bodem en Ondergrond zijn opgestart. Dit leidt tot een ambitieuze vernieuwing van het nationale bodembeleid. Het programma Versterking bodemstelsel Kwalibo werd na drie jaar juist afgerond. Inmiddels werken we met voldoende capaciteit aan beheer en continue verbetering van het stelsel publiek-private kwaliteitsborging. Het Deltaprogramma Klimaatadaptatie groeide verder en kreeg impact. De snelheid van klimaatverandering en de benodigde koerswijziging in ruimtelijke ordening en in grondverzet vraagt daar ook om!

Gilbert Boerekamp
Afdelingshoofd Bodem en Ondergrond

WAT VINDEN KLANTEN VAN ONS?

"Binnen een halve dag een sluitend antwoord."

7,9

Gemiddelde klantwaardering 2024

"Fijn om te kunnen sparren met een deskundige."

"Heel deskundig, vriendelijk en voortvarend."

"Er werd een extra stapje gezet, zodat ik het goede antwoord kreeg."